

Lakové obtisky k nám promlouvají

Co jsou to vůbec lakové obtisky? To bude otázka, která vám určitě prolétne hlavou po přečtení titulku. V následujících řádcích na ni můžete najít odpověď.

Lakovým obtiskem označujeme obrazy reálných geologických profilů, nasnímaných z jámových a stěnových řezů, sond, profilů a odkryvů tvořených nezpevněnými materiály a horninami, jako jsou zvětraliny, půdy, jíly, písky, štěrky a rašeliny.

Obrazy k nám promlouvají a přinášejí poselství z dávné minulosti ze známých i zapomenutých míst České republiky. Oblasti, kde se obtisky snímají, jsou jižní a západní Čechy, Český ráj, Moravský kras a severní Morava.

Jaké je stáří těchto obrazů?

Stáří snímaných materiálů se pohybuje od několika miliard let až po nedávnou současnost. Zvětralé horniny, tzv. eluvia, pocházejí z období prekambria, stáří cca 1 miliarda let, další horniny pak z období třetihor (terciéru), tj. stáří cca 60 milionů let a konečně i z období čtvrtohor (kvartér), tj. stáří přibližně od 2 milionů let po nedávnou současnost.

Každý obraz je jedinečnou ukázkou umění přírody a představuje pro každého z nás to, co v něm chceme vidět. Jelikož každý jsme osobnost, vnímáme tyto obrazy každý po svém. Proto obrazy nemají názvy a dávají pozorovateli možnost popustit uzdu své fantazie.

Jakým způsobem vznikají?

Podívejme se nyní, jak lakové obtisky vznikají a proč. Pořizovat obrazy označované jako lakové obtisky umožňuje speciální výrobní metoda. Princip výroby spočívá v tom, že se vybraná část odkryvu zeminy zarovná a nastříká řídkým penetračním lakem, který do zeminy pronikne a zpevní ji, aniž ji texturně, minerálně či barevně poruší. Po zaschnutí se takto preparovaná plocha zesílí neředěným lakem a řídkou tkaninou. Jestliže se po opětovném zaschnutí tkanina opatrně strhne, lak na ní přidrží souvislou tenkou vrstvu preparované zeminy, která přesně uchová přírodní vzhled horniny se všemi jejími vlastnostmi. Preparát o ploše několika dm² až m² je možno přemístit do interiéru a připevněný na podložce a zarámovaný trvale uchovat jako nástěnný obraz.

Co lakové obtisky dokumentují?

Ukazují geologicky významné partie ložiska, např. tektonické poruchy, horninové hranice, litologické změny apod., horniny nadloží a podloží, např. eluvia, písky, hlíny, vulkanity apod., těžbou surovinu, např. sklářské písky, slévárenské písky, křemenné štěrky a písky, cihlářské hlíny, kaolín, rašelinu, křemelnu, bentonit, uhelné slojky apod. Rovněž mohou zachytit výskyt minerálů (např. vltavínů) či fosilií v poloze „in situ“.

K čemu jsou určeny, jak je možno jich využít?

Využití lakových obtisků je široké. Můžeme se s nimi setkat jak v geologii, tak v paleontologii, pedologii či archeologii. Používají se jako hmotná geologická či archeologická dokumentace, pro výukové účely jako studijní objekt, jako estetická dekorace či jako vhodný dárek. Lakové obtisky mohou zdobit kanceláře, zasedací místnosti, vstupní haly a chodby těžebních firem, které je mohou rovněž použít v rámci veletrhů a výstav jako jedinečnou výzdobu svých stánek autenticky představující těžené lokality. Dále jsou určeny pro vědecká pracoviště, muzea, školy a pro nejširší sběratelskou a laickou veřejnost, zkrátka pro všechny milovníky geologie, archeologie, přírody a krásy vůbec. Lakové obtisky přinášejí harmonii, vnitřní klid, pomáhají nám v hledání našeho vlastního poslání a zároveň nás upozorňují, že čas je jen pojmem relativním. Při meditacích nás spojují s velkou Matkou Zemí a její silnou energií.

Sárka Mazánková
Foto archiv Galerie Dolmat

Lokalita Chotěbudice

Lokalita Rudice ↓

Lokalita Vrábče